

Gold Fields Arctic Platinum Oy
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Siika-Kämä 12 - 19

Hakija Gold Fields Arctic Platinum Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

Lisätietoja antaa:
Juha Rissanen, puh. 040 844 6671

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 17.11.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Alueet Suhanko 10 - 31, Siika-Kämä 9 - 11 ja Siika-Kämä 12 - 19 on haettu samalla hakemuksella ja kuultu samanaikaisesti. Alueista Suhanko 10 - 31 (KaivNro 8709) ja Siika-Kämä 9 - 11 (KaivNro 9377) annetaan erilliset päätökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 27.11.2008; 29.7.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 17.12.2008 valtakirja
- 23.12.2008 selvitys puuttuvista osoitteista, kirje maistraatille
- 3.7.2009 täydennys vastineeseen, vastine, kartat, tila-, pinta-ala- ja maanomistajatiedot
- 18.8.2010 uudet kartat

- 10.9.2010 kartat digitaalisina, tila-, pinta-ala- ja maanomistajatiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Ranua (683), Rovaniemi (698)

KaivNro 9378/1; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	19,40
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	42,20
698-402-374-2	Vesala	Kemihaara	2,20
698-402-490-0	Nevala	Kemihaara	34,30
		Yhteensä ha	98,10

KaivNro 9378/2; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 13

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-349-2	Paloniemi	Kemihaara	59,80
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	26,20
698-402-876-25	RN:ot 349:1-2 vesialue	Kemihaara	0,70
698-411-97-2	Liitos-Luusua	Simojärvi	8,50
		Yhteensä ha	95,20

KaivNro 9378/3; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 14

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	21,40
698-402-349-2	Paloniemi	Kemihaara	12,20
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	35,70
698-402-490-0	Nevala	Kemihaara	22,70
698-402-876-25	RN:ot 349:1-2 vesialue	Kemihaara	0,50
698-411-97-2	Liitos-Luusua	Simojärvi	2,30
		Yhteensä ha	94,80

KaivNro 9378/4; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 15

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	23,20
698-402-349-2	Paloniemi	Kemihaara	11,60
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	6,30
698-402-490-0	Nevala	Kemihaara	57,90
698-402-876-25	RN:ot 349:1-2 vesialue	Kemihaara	0,50
		Yhteensä ha	99,50

KaivNro 9378/5; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 16

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-349-2	Paloniemi	Kemihaara	5,40
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	23,60
698-402-351-0	Rantala	Kemihaara	2,50
698-402-876-25	RN:ot 349:1-2 vesialue	Kemihaara	2,60
698-411-97-2	Liitos-Luusua	Simojärvi	53,90
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	11,10
		Yhteensä ha	99,10

KaivNro 9378/6; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	2,90
698-402-351-0	Rantala	Kemihaara	10,20
698-402-876-25	RN:ot 349:1-2 vesialue	Kemihaara	4,00
698-411-97-2	Liitos-Luusua	Simojärvi	0,20
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	69,10
		Yhteensä ha	86,40

KaivNro 9378/7; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-349-5	Sattuma	Kemihaara	6,00
698-402-351-0	Rantala	Kemihaara	7,40
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	42,70
		Yhteensä ha	56,10

KaivNro 9378/8; valtausalueen nimi: Siika-Kämä 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-125-16	Lehtelä	Kemihaara	14,00
698-402-126-1	Tukeva	Kemihaara	4,50

698-402-178-25	Itäkorpi	Kemihaara	38,40
698-402-324-0	Päivärinta	Kemihaara	3,70
698-402-351-0	Rantala	Kemihaara	11,20
698-402-490-0	Nevala	Kemihaara	0,20
698-402-876-21	RN:ot 176:3-4 vesialue	Kemihaara	3,80
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	19,80
		Yhteensä ha	95,60

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 724,80 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue sijaitsee Narkauksen ja Niemelän paliskuntien poronhoitoalueilla.

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 15.11.2008. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakija on toimittanut todistuksen, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6§:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari, muut platinametallit, nikkeli, platina.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 4.3.2009 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 3.4.2009 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 3.4.2009.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9378/1	Siika-Kämä 12
2. Kaivosrekisterinumero 9378/2	Siika-Kämä 13
3. Kaivosrekisterinumero 9378/3	Siika-Kämä 14
4. Kaivosrekisterinumero 9378/4	Siika-Kämä 15
5. Kaivosrekisterinumero 9378/5	Siika-Kämä 16
6. Kaivosrekisterinumero 9378/6	Siika-Kämä 17
7. Kaivosrekisterinumero 9378/7	Siika-Kämä 18
8. Kaivosrekisterinumero 9378/8	Siika-Kämä 19

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Lapin Kansa- ja Kuriiri -sanomalehdissä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 010 60 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Niklas Vartiainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma kaivoskivennäisistä perustuu hakijan aikaisempiin tutkimuksiin alueilla.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Suunnitellut tutkimustyöt painottuvat erityisesti rikastusmenetelmien selvittämiseen. Esiintymistä aiemmin hankitulla näytemateriaalilla on tarkoitus suorittaa erityyppisiä rikastuskokeita ja metallurgisia tutkimuksia.

Tutkimustyöt tulevat valtaosin perustumaan timanttikairauksiin. Lisäksi suoritetaan mahdollisesti geofysikaalisia mittauksia.

Malminetsinnällisesti merkittävillä kohteilla saatetaan avata matalia tutkimuskaivantoja ohuen maapeitteen alueilla. Kaivostoiminnan kehittämisen kannalta potentiaalisimmilla esiintymillä tullaan tarvittaessa kaivamaan syvempiä tutkimuskaivantoja rikastuskoenäytteiden louhimista varten.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

(Tukesin huomautus: Alueet Suhanko 10 – 31, Siika-Kämä 9 – 11 ja Siika-Kämä 12 – 19 on haettu samalla hakemuksella ja kuultu samanaikaisesti. Lausunnon, mielipiteet ja vastine on jätetty yhteisesti Suhanko 10 – 31, Siika-Kämä 9 – 11 ja Siika-Kämä 12 – 19 alueille. Alueille annetaan erilliset päätökset. Alueille Siika-Kämä 9 – 11 ja Suhanko 10-31 kohdistettuja lausuntoja, mielipiteitä eikä hakijan vastinetta käsitellä tässä päätöksessä)

Rovaniemen kaupunki

ei ole antanut lausuntoa.

Ranuan kunta

ei ole antanut lausuntoa koskien valtausalueita 9378/1-8.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) (lausuntohetkellä Lapin ympäristökeskus)

Valtausalueilla Siika-Kämä 17 - 19 sijaitsee rauhoitetun lintulajin pesimäreiviiri. Kyseessä oleva laji on rauhoitettu (LsL 39 § ja LsA 19 §) laji, jonka tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Se on myös lintudirektiivin liitteen I lajeja. Liikkumista linnun reiviirialueilla tulee välttää 1.5. – 31.7. välisenä aikana. Tarvittaessa Metsähallitus antaa toiminnanharjoittajalle lisätietoja uhanalaisen lintulajin pesäpaikasta.

Valtausalueilla on Hertta- järjestelmän (1.4.2009) mukaan kaksi muinaisjäännöskohdetta. Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja ja niiden rauhoitusta valvoo museovirasto.

Valtausalueet eivät sijaitse suojelualueilla tai suojeluohjelmiin kuuluvilla alueilla, eivätkä pohjavesialueilla.

Lisäksi Lapin ympäristökeskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että myös tutkimusvaiheessa alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvin. Metsähallitus on sitoutunut näiden arvojen säilyttämiseen lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristöjärjestelmässään.

Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, Luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Siika-Kämän suojelumetsä

Valtaushakemusalueisiin Siika-Kämä 17, 18 ja 19 (KaivNro 8709/33, 34 ja 35) sisältyy alueita Siika-Kämän suojelumetsästä.

Valtaushakemusalueella Siika-Kämä 18 (KaivNro 8709/34) pesii uhanalainen laji. Alueella ei saa toimia vuosittain ajalla 1.5.-31.7. Tarkempia tietoja asiasta antaa ylitarkastaja Tuomo Ollila. puh. 0400 241 448

Mikäli työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy valtaushakemuksen, tulee varsinainen tutkimuslupa ja mahdollinen maastoliikennelupa hakea suojelualueelle Metsähallituksesta. Yhteyshenkilönä Lapin luontopalveluissa on aluepäällikkö Yrjö Norokorpi, puh. 0205 64 7910. Jos suojelualueelta joudutaan kaatamaan puustoa koneiden tieltä, töistä on esitettävä tarkempi suunnitelma Metsähallitukselle hyvissä ajoin ennen töiden alkua. Työ- ja elinkeinoministeriön mahdollisesti myöntämän valtausoikeuden ei tule suoraan sallia puuston poistoa.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset talousmetsäalueilla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Rovaniemen metsätiimin tiimiesimieheen Mikko Koivulaan. puh. 0400-296 127 ja Ranuan kunnan alueella olevista valtauskohteista Ranuan metsätiimin tiimiesimieheen Antero Ahoseen, puh. 0400-287 824 ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvausperiaatteista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vaihtoehtoisesti kairaputket tulee reikien kairaamisen jälkeen poistaa, kuten hakija tutkimussuunnitelmassaan esittää.

Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maan päällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Hakijan vastine*Metsähallituksen lausunto*

Metsähallitus on lausunnossaan edellyttänyt, että GFAP:n tulisi olla etukäteen yhteydessä Metsähallitukseen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvausperiaatteista. GFAP pyrkii kaikessa toiminnassaan välttämään vahinkojen aiheuttamista ja toimimaan huolellisesti sekä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Mahdollisesti valtausalueella aiheutuneiden vahinkojen etukäteisarvioiminen ja korvausperiaatteista sopiminen katattavasti on kuitenkin mahdotonta. GFAP on joka tapauksessa velvollinen noudattamaan toiminnassaan kaivoslakia, jossa on mm. säännökset

vahinkojen korvaamisesta valtausalueella. Näin ollen erillistä velvollisuutta sopia vahinkoja ehkäisevistä toimenpiteistä tai vahinkojen korvausperiaatteista ei tulisi asettaa.

Lopuksi

Multa osin GFAP:lla ei ole lausuttavaa vastinepyynnön liitteenä olevien lausuntojen ja mielipiteiden johdosta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain 22 § täydentää kaivoslain 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan esittämässä tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu sekä alueella aiemmin tehdyt tutkimukset, on kolmen vuoden voimassaoloaika pidettävä riittävänä.

Tukes on tätä päätöstä tehdessään ottanut huomioon sen, että hakijayhtiöllä on ollut valtaukset voimassa samalle alueelle kahdeksan vuoden ajan välittömästi tätä hakemusta edeltävä aikajaksona. Tukes kuitenkin katsoo, että valtausoikeus on mahdollista myöntää, koska esitetyn selvityksen perusteella esiintymän jatkotutkimukset ovat perusteltuja.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaoloajalle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12 §:n rajoite käyttää hyväksi valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan kannalta kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden

asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on keskeinen oikeussuojan kannalta. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 §.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoitolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kulluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain 12 §:n nojalla valtaajan tulee huolehtia jätteen hyödyntämisestä tai käsittelyn järjestämisestä sekä noudattaa, mitä jätelain 15 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 19 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty jättämästä ympäristöön roskaa, likaa tai käytöstä poistettua laitetta tai muuta esinettä siten, että voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiis-

teyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä taikka niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentti edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus, ennen kuin valtaaja ryhtyy 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpien toimenpiteiden osalta. Tällä varmistetaan, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Siika-Kämä 17 - 19 alueiden osalta tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa ei saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 1.5.–31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista.

Perustelut: Valtausalueilla Suhanko 12, 13, 15 ja 16 sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnonsuojelulain 38 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin esiintymä. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu saman lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen rajata lisääntymisaikana ulkopuolelle. Jalakaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei Tukesin arvion mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seurauksia.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistami-

seksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (17.6.1963/295) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon alueellisen ELY-keskuksen lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisenä muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.
- Metsähallituksen mainitsemaa suojelumetsää koskevaa erillistä lupamääräystä ei ole tarpeen antaa, koska alueita ei ole perustettu luonnonsuojelualueiksi eikä Metsähallitus ole tarkemmin tuonut esiin perustamansa suojelumetsän suojelullisia arvoja. Lupamääräykseen 4 viitaten valtaajan on kuitenkin ennen tutkimustöiden aloittamista oltava yhteydessä maanomistajiin, jolloin Metsähallitus voi varmistaa, että valtaaja noudattaa alueella tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään.
- Lupamääräykset huomioon ottaen hakijan esittämillä tutkimustoimenpiteillä ei katsota olevan mielipiteessä esitetyllä tavalla haitallisia vaikutuksia alueen loma-asumiseen, luonto- ja virkistysarvoihin, asukkaiden terveyteen tai ympäristön puhtauteen.
- Lupamääräyksellä 4 asetetaan valtaajan velvoitteeksi ilmoittaa alueen omistajalle tai haltijalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Omistajalla tai haltijalla on tällöin mahdollisuus vakuuden asettamista ennen tutkimustöitä.
- Muita mielipiteen jättäneitä ei voida pitää asianosaisina, joten mielipiteitä ei käsitellä tämän päätöksen yhteydessä.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä.

Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki 17.9.1965/503
Kaivoslaki 10.6.2011/621
Kaivosasetus 17.12.1965/663
Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096
Hallintolaki 6.6.2003/434
Muinaismuistolaki 17.6.1963/295

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **12.3.2012**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, 96200 Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 010 36 42900

telekopio: 010 36 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

